

Recordant les primeres arribades al Pol Sud

El Pol Sud geogràfic està localitzat sobre una plataforma glacial, a una altitud de 2.835 metres, i situat a uns 1.300 km de la costa més propera que és l'estret McMurdo, situat al mar de Ross a la Antàrtida. El gel té un gruix aproximat de 2.700 metres, això vol dir que la superfície de la terra del continent Antàrtic en aquest punt es troba pràcticament al nivell del mar.

Actualment el Pol Sud, està identificat per una fita i un plafó que es recol·loca cada any el dia de cap d'any, per tal de compensar el moviment del gel que es desplaça uns 10 metres cada any. En el plafó hi ha un rètol que enregistra les dates d'arribada de Roal Amundsen i Robert Falcon Scott. El novembre de 1956, els Estats Units hi van construir una estació de recerca científica. Es tracta d'una estació permanent habitada per unes cinquanta persones i és molt adequada per observacions astronòmiques.

Els primers exploradors del pol Sud : Shackleton (1909), Amundsen (1911) i Scott (1912).

Sir Ernest H. Shackleton (1874-1922), era un explorador angloirlandès. Va ser membre de quatre expedicions antàrtiques. En la "Expedició Nimrod" (1907-1909), el Pol Sud no fou assolit, però el 9 de gener de 1909 Shackleton i tres companys van conquerir un punt situat a 180 km del Pol. Per altra banda l'expedició va fer la primera ascensió al mont Erebus que té 3.794 metres d'altura, i és un volcà actiu situat a l'illa de Ross, la seva darrera erupció data de l'any 2011, i el seu cràter és un dels pocs llacs de lava permanent al món. El 1972, al mont Erebus s'hi va instal·lar un observatori per controlar la seva activitat volcànica.

La "Expedició Nimrod" també va fer un viatge per trobar la localització aproximada del Pol Sud magnètic. Ernest Shackleton va tornar al Regne Unit com un heroi i va ser nomenat Sir.

El volcà Erebus al fons

Rutes de Amundsen i Scott per arribar al Pol Sud

Roald Engelbregt G. Amundsen (1872-1928), és l'explorador noruec que va assolir el Pol Sud per primera vegada a la història, el 14 de desembre de 1911. Tot l'equip va tornar al campament base del vaixell "Fram" el dia 25 de gener de 1912, després d'un viatge de 2.824 km, que va durar 94 dies (56 d'anada i 38 de tornada) amb una mitjana de 30 km diaris. Amundsen, tenia una gran formació naval i en tècniques de supervivència apreses de la vida dels inuits. El viatge hauria d'haver-li reportat molts diners, però una gran part els va voler compartir amb la família de Robert Scott, en reconeixement del seu heroisme. Amundsen va fer la primera travessia del pas del Noroest a l'Àrtic durant els anys 1903-1906 i el 1926 va sobrevolar el Pol Nord amb el dirigible "Norge". El 1928 va desaparèixer a l'Àrtic en la temptativa d'ajudar els supervivents del dirigible "Italia" del coronel Nobile, que va sobreviure al naufragi.

Juntament amb Amundsen, també cal fer referència a **Fridtjof Nansen (1861-1930)** Premi Nobel de la Pau l'any 1922, que era el propietari del vaixell "Fram", que vol dir "Endavant". El "Fram" és un vaixell de fusta molt resistent, que Nansen va fer construir amb un disseny especial per tal de resistir la pressió lateral del gel. Amundsen i Nansen, són els exploradors més coneguts de Noruega.

Robert Falcon Scott (1868-1912), va ser un oficial i explorador de la Reial Armada Britànica que va dirigir dues expedicions a l'Antàrtida. Durant la "Expedició Terra Nova" (1910-1913), ell amb un grup de cinc homes van aconseguir arribar al Pol Sud el 17 de gener de 1912, i van trobar que l'expedició noruega de Roald Amundsen se'ls havia avançat. Mentre Amundsen va fer un viatge eficaç i sense grans contratemps, Scott va arribar amb greus penúries al Pol Sud, va trobar la tenda d'Amundsen, i tant ell com el seu equip van morir durant el viatge de tornada, a pocs quilòmetres del seu campament base.

El vaixell Fram durant l'Expedició

El Pol Sud amb la tenda d'Amundsen el 1911

Expedició Amundsen al Pol Sud

Amb el vaixell "Fram" propietat de F.Nansen, van viatjar desde Oslo seguint la costa africana fins al cap de Bona Esperança, per arribar a la barrera de gel de Ross i ancorà 96 km més a prop del Pol Sud que la expedició de Scott que ho va fer a l'estret de McMurdo. El pla de Scott era seguir la ruta de Shackleton fins a la plataforma antàrtica, i el pla de Amundsen era el de crear la seva pròpia ruta per les muntanyes Transantàrtiques fins arribar a la plataforma antàrtica.

El 19 d'octubre, l'equip d'Amundsen format per ell i quatre persones més, van sortir cap el Pol Sud amb quatre trineus i cinquanta- dos gossos. Progressivament van assolir els 80º, 82º, de latitud Sud, i el 15 de novembre els 85º de latitud Sud . Van ascendir les muntanyes i arribaren a la plataforma antàrtica el 21 de novembre .

Finalment el Pol Sud va ser assolit el 14 de desembre de 1911, a les tres de la tarda.

L'expedició de Scott es trobava a 572 km de distància, que van recórrer amb trenta-cinc dies.

Amundsen va aixecar un campament al pol i va deixar una tenda amb dues cartes una pel rei de Noruega i l'altre per Scott, en el cas de què el seu equip no pogués retornar al "Fram". L'expedició de Scott va arribar al Pol Sud el 17 de gener de 1912, descobrint la tenda amb les dues cartes que Amundsen havia deixat. Molt debilitats, varen començar el viatge de retorn que va acabar tràgicament.

Diferències entre les expedicions d'Amundsen i Scott

La gran diferència va ser el tipus de transport. El transport d'Amundsen consistia amb remolcar els trineus per gossos, mentre que Scott va fer servir cavalls. Amundsen va sacrificar diversos gossos abans d'arribar al Pol i va emmagatzemar la carn per la tornada. Els cavalls de Scott havien de carregar sacs amb civada per la seva alimentació, augmenten el seu pes amb més possibilitats d'enfonsar-se a la neu. Als cavalls la suor se'ls congelava a la pell mentre que els gossos regulen la seva temperatura sense suor. Tots els cavalls de Scott van morir i l'equip va haver de valer-se de la seva pròpia força. A més, Scott va incorporar en l'últim moment un membre extra a l'equip, que va motivar un desajust en les racions alimentàries. Per altra banda, sembla que l'expedició d'Amundsen tenia un millor equipament, ja que van aconseguir disminuir el pes del trineus, i van fer servir una indumentària que era més resistent al fred.

Bibliografia

Salvat "La Tierra y sus limites" Salvat S.A. de Ediciones Barcelona (1967)

Mario Marret "Siete hombres entre pingüinos" Aymá S.L. Barcelona (1955)

Bernard Imbert "El gran desafío de los polos" Aguilar S.A. Madrid (1990)

Ivan Cercant